

מִבְּחֵן הַדֶּרֶךְ אֶרֶץ בְּסֵעוֹדַת רַבִּי עֲקִיבָא

ספור מרתק על מדות טובות, אפוק, ואהבת ה'

בסיעתא דשמיא, נלמד כיצד לקדש את עצמנו בזמן האוכל!
מקדש באהבה לילדי ישראל הקדושים.

מה זה אומר?

• **כבוד לגדולים:** ה' שמח כאשר אנו מכבדים את המבגרים (אבא, אמא, או אח גדול).

• **סבלנות:** הקטן ממתין בסבלנות שהגדול יקח ראשון.

• **אזהרה:** ואם הקטן חוטף ראשון? הוא נקרא "גרגרן" (אוהב לאכל בלי שליטה). ה' נתן לנו שכל כדי לשלט בגוף!

מה ה' מבקש מתנו בזמן הארוחה?

חכמינו למדו
אותנו הלכה חשובה
בהילכות סעודה:

📖 "שנים שהיו יושבים
על שלחן אחד, הגדול
שבהם שולח יד תחילה
ואחר כך הקטן."

הזמנה של רבי עקיבא

יום אחד, החליט רבי עקיבא לערוך
סעודה גדולה לתלמידיו.
רבי עקיבא אהב מאוד את ה', וידע
שכל השפע והאכל באים מהשמים.

לפני שהתלמידים הגיעו, הוא
עמד והודה לה' על המזון.
אבל... לרבי עקיבא הייתה תכנית
סודית!

"אני רוצה לברך
אם התלמידים שלי
למדו דרך ארץ, ולא
רק תורה."

התכנית: שני סוגים של תבשילים

כדי לבדוק את המדות של התלמידים, רבי עקיבא צוה להכין לסעודה שני תבשילים:

1 תבשיל נא (לא מבשל):
מנה ראשונה מירקות וקלחים
קשים, שקשה מאד לאכל אותם.

2 תבשיל מבשל וטעים:
מנה שנייה, מבשלת היטב,
שמראה את השפע והברכה של ה'.

מה יעשו התלמידים כאשר יקבלו אוכל שקשה לאכל?

מתחילים את הסעודה

התלמידים ישובו לשולחן, נטלו ידיים, וברכו "המוציא לחם מן הארץ" בכוונה עצומה להי'.
אז הגיעה המנה הראשונה.

הגישו לפניהם את התבשיל הנא - את הקלח הקשה של הירק.
זה לא נראה מגרה הכי בעולם, אבל כל אוכל מגיע מהשם יתברך, וצריך לקבל אותו בשמחה.
איה יגיבו שני התלמידים?

אפוק של בן תורה: התלמיד הפקח

הַתְּלָמִיד הַחָכָם וְהַפֶּקֶחַ לָקַח אֶת הַקֶּלַח בְּיַד אַחַת
וְנָסָה לְתֹלֵשׁ מִמֶּנּוּ חֲתִיכָה, כְּדֵי לֶאֱכֹל בְּנִימוֹס.

הוא ראה שהירק קשה מדי, ואי אפשר לתלש
אותו ביד אחת.
מה הוא עשה?

- הוא לא התעצבן!
- הוא עזב את הירק.
- הוא אכל את הלחם שלו ריק (בלי תוספת)
בשמחה ובהודיה לה'.

⏸ הוא שלט בעצמו!

חוסר שליטה: התלמיד הטפש

לידו יושב תלמיד אחד, ששכח לרגע את הקדושה של השלחן.

הוא היה רעב, ולא היתה לו סבלנות.
הוא אחז את הקלח בידו האחת, קרב אותו לפה, ופשוט נשך אותו בשניו
בחזקה, ממש כמו חיה האוכלת בשדה
בשדה!

הוא לא חשב על כבוד, לא על
דרך ארץ, ולא על כך שהוא יו
ישוב בסעודה של רבי עקיבא.

רבי עקיבא מחנך באהבה

רבי עקיבא ראה את מעשהו של התלמיד הטפוש, והבין שצריך ללמד אותו לקח המקושר ליראת שמים ונימוס.

רבי עקיבא אמר לו בחינה ובעוקצנות:

"לא כן, בני! למה אתה נושך רק עם השניים? תניח את העקב שלך (הרגל) על הירך בתוך הקערה כדי שיהיה לך קל יותר לתלש!"

כמובן שרבי עקיבא צחק – הוא רצה להראות לו שאכילה בנשיכה בלי דרך ארץ, היא מעשה גם שאינו מתאים לבני מלך, ילדי ה'.

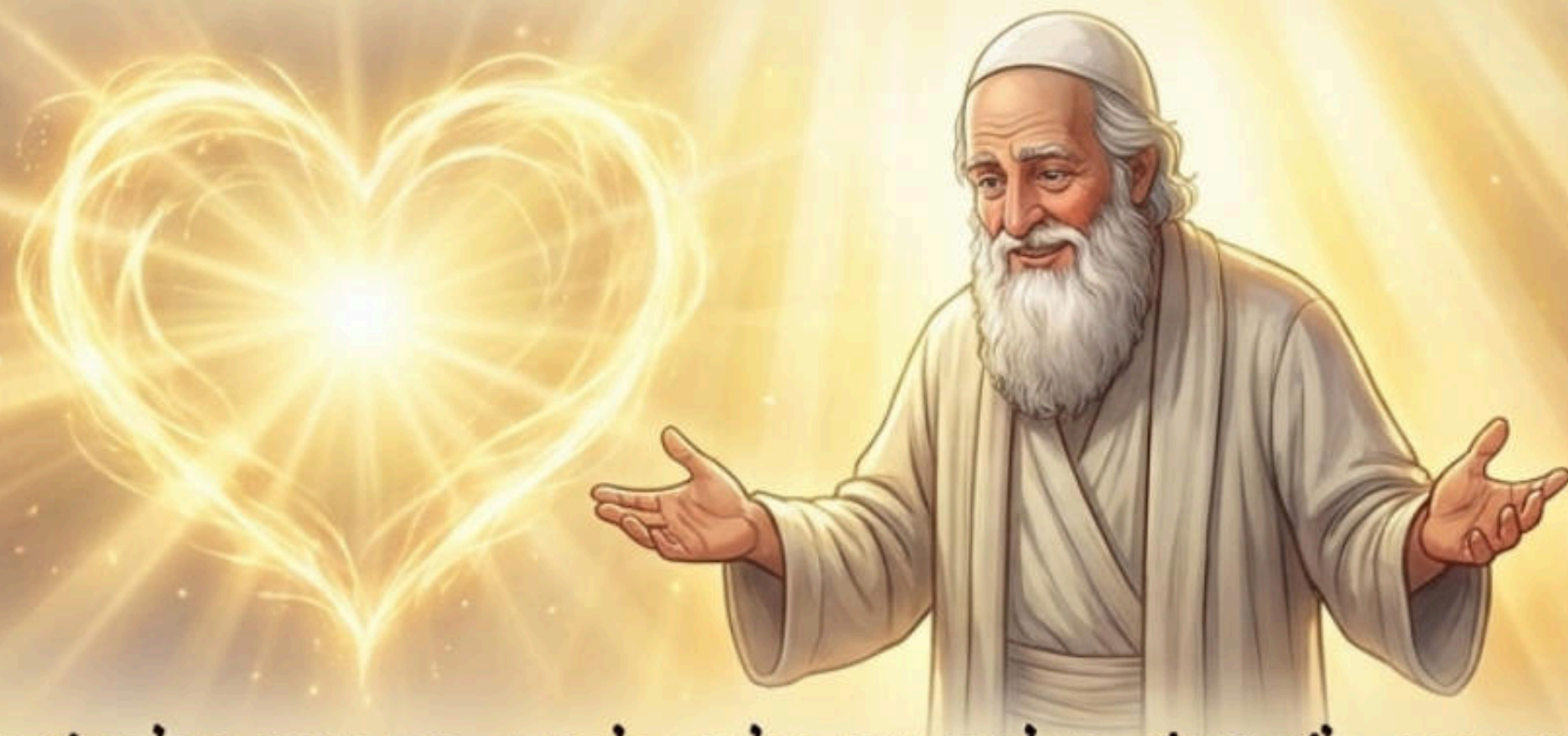
הַסְעוּדָה הָאֲמִתִּית מִתְחִילָה

לְאַחַר מֶכֶן, צִוָּה רַבִּי עֲקִיבָא לְהָבִיא אֶת הַמָּנָה הַשְּׁנִיָּיה!
הֵבִיאוּ לִפְנֵיהֶם תְּבַשִּׁיל מִבָּשָׁל, רֶדֶךְ, מִרִּיחַ טוֹב וְטָעִים מְאֹד.

הַתְּלִמִּידִים אָכְלוּ אֶת הָאֶכָל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, אֶרֶץ, בְּנִימוּס, וְנִסְתַּפְקוּ (שָׁבְעוּ וְנִהְנוּ).
וְכַמוֹכֵן - בִּרְכוּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן בְּכוּוֹנָה גְּדוֹלָה, לְהוֹדוֹת לַה' עַל הָאֶכָל הַמְצִיין!

רבי עקיבא מגלה את הסוד

בסוף הסעודה, פנה רבי עקיבא לתלמידיו ואמר להם את האמת:

"בני הייקרים, לא עשיתי לכם את כל זה לחנם. רק רציתי לבדק אתכם!"
ה' נתן לנו את התורה כדי שנהיה עדינים וטובים. באתי לבדק מי מכם יש
בידו דרך ארץ, ומי מכם עדין צריך לשפר את מדותיו ולעבד על עצמו."
ה' רואה תמיד ללב שלנו, אפלו איך שאנחנו אוכלים!

מָה אֲנִיחֵנוּ לומדים מִשְׁנֵי הַתּוֹלְמִידִים?

הַתּוֹלְמִיד הַטִּיפֵשׁ 	הַמִּמַּד	הַתּוֹלְמִיד הַפִּיקֵחַ
רָעַב וְאִי שְׁלִיטָה (גִּרְגָּרְנוֹת)	מָה הִרְגִּישׁ?	רָגַע, אִפּוּק, סִבְלָנוֹת
נָשַׁךְ אֶת הַיָּרֵק בְּשָׁנָיו בְּכַחַ	מָה עָשָׂה?	עָזַב אֶת הַיָּרֵק וְאָכַל מִעֵט לֶחֶם
נִרְאָה כִּמּוֹ חֲתָה בַּשָּׂדֶה	הִתּוֹצָאָה בְּעֵינָיו רַבּוֹ	הִרְאָה שֶׁהוּא בֶן תּוֹרָה אֲמִתִּי
שָׁכַח נְשָׂה נִמְצָא אֹתוֹ	הִקְנִשׁ לָהּ בְּאַרוּחָה	הִבִּין שֶׁהַשּׁוֹלְחָן הוּא קָדוֹשׁ

הַמִּתְנָה שֶׁל ה': שְׁלִיטָה עֲצֻמִּית

הַמִּתְנָה שֶׁל ה': שְׁלִיטָה עֲצֻמִּית

בְּעֲלֵי חַיִּים (כְּמוֹ אֲרִיּוֹת אוֹ כְּבָשִׁים) אוֹכְלִים
מִיַּד כְּשֶׁהֵם רוֹאִים אֶכָּל. לֵית לָהּ (אֵין לָהֶם)

אָבֵל ה' בָּרָא אֶת הָאָדָם נִפְלָא!

ה' נָתַן לָנוּ נִשְׁמָה קְדוֹשָׁה וְשִׁכָּל. אֲנַחְנוּ
יְכוֹלִים לַעֲצֹר וְלַחֲשֹׁב:

👑 "הֵאֵם עֲכָשׁוּ תוֹרֵי לְקַחַת?"

👑 "הֵאֵם לְקַחַתִּי בְּנִימוֹס?"

👑 "הֵאֵם הִשְׁאַרְתִּי גַם לְאַחֲרִים?"

👑 מִי שֶׁשׁוֹלֵט עַל עֲצָמוֹ - הוּא גְבוּר,

וְהוּא אֲהוּב בַּשָּׁמַיִם!

איך נביא את אורו של ה' לשלחן שלנו?

שלחן האכל בבית שלנו הוא כמו מזבח בבית המקדש.
כך נתנהג כדי שהשלחן יהיה קדוש:

3 לאכל בנחת:

לא לחטף, לא לדחוף את
לדחוף את כל האכל לפה,
ולאכל בנימוס.

2 כבוד לגדולים:

ניתן לאבא, לאמא (עליה
מדברים בכבוד!) או לאח גדול
לקחת ראשונים מהאכל.

1 תפילה וברכה:

תמיד נברך קדם שאוכלים,
בקול ובכונה.

מָה לְמַדְנוּ מִהַסְעוּדָה שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא?

◆ דָּרָךְ אֶרֶץ קֹדֶמָה לַתּוֹרָה: לִפְנֵי שְׁאַנְחֵנוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לִהְיוֹת בְּעָלֵי מַדּוֹת טוֹבוֹת וְנִימוּסִים.

◆ לֹא לִהְיוֹת גְּרָגְרָנִים: ח"ס סְבָלָנוֹת בְּאֶכָּל מַרְאָה עַל חֶסֶר שְׁלִיטָה. ה' צִוָּה עָלֵינוּ לְשַׁלֵּט בַּיִצָּר.

◆ הַכֹּל מֵה': כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בְּקִדְשָׁהּ וּבְדָרְךְ אֶרֶץ, אֲנַחְנוּ מְקַדְּשִׁים שֵׁם שָׁמַיִם וּמַרְאִים אֶת אֱהָבָתֵנוּ לָה'!

שְׁנֵזְכָה לְקֹדֶשׁ שֵׁם שָׁמַיִם!

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם,
שֶׁתִּמִּיד נִזְכָּה לְאָכֹל מִתּוֹךְ שְׁמִיחָה, קֹדֶשׁ וְדָרֶךְ אֶרֶץ,
וְשִׁכֹּל סְעוּדָה שְׁלָנוּ תִקְרַב אוֹתָנוּ יוֹתֵר לַה' וּלְתוֹרָתוֹ!
בְּתֵאֲבוֹן, וּלְבָרִיאוֹת מִתּוֹךְ מַדּוֹת טוֹבוֹת!

בְּתֵאֲבוֹן, וּלְבָרִיאוֹת מִתּוֹךְ מַדּוֹת טוֹבוֹת!